

РЕШЕНИЕ

№ 1477

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-3, в публично заседание на
тринадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Венета Цветкова

при участието на секретаря Румяна Люб. Аврамова
като разгледа докладваното от Венета Цветкова Търговско дело №
20231100900666 по описа за 2023 година

Ищецът „Д.“ ЕООД, ЕИК ****, твърди, че с ответника “*****” ЕООД, ЕИК: **** е бил в трайни търговски отношения по силата на договор за транспорт от 07.04.2021 г., със срок на действие от една година, считано от 10.05.2021 г., продължен на основание т. 6.1 и т. 6.2. с още една година. Сочи, че по време на действие на договора е извършил услуги, които са му заплатени - на стойност от 665 461,77 лева. Сочи, че на 09.06.2022 г. е получил предизвестие от ответника, с което последният прекратява едностранно договора с едномесечно предизвестие. Според ищеца, срокът за предизвестие при прекратяване на договора по т. 6.4. от договора, е тримесечен и неспазването му е довело до претърпени от ищеца вреди под формата на пропуснати ползи - нереализираните приходи за превозите, които вреди определя в размер на 53 971,51 лева с ДДС, на месец или общо за неспазения срок - 107 943,02 лева с ДДС. Моли ответникът да бъде осъден на тази сума, заедно със законната лихва от предявяване на иска и разноските по делото.

Ответникът подава в срок отговор на исковата молба, като оспорва предявения иск.

Оспорва съдържанието на представения от ищеца договор, като твърди страните да са сключили договор на посочената дата, но с различно съдържание на клаузата по т. 6.5, която предвижда едномесечен срок на предизвестие, според ответника, поради което счита, че договорът е прекратен на 09.07.2022 година, при спазване на договорения срок на предизвестие. Сочи, че страните са преговаряли и постигнали съгласие именно за едномесечен срок на предизвестие и представеният от ищеца екземпляр на договор е подписан по грешка. Намира за приложима нормата на чл. 292 ТЗ, тъй като ищецът не е възразил срещу полученото от него предизвестие и срока, посочен в него.

Оспорва и размера на иска. Счита и че неправилно ищецът претендира като вреда в размер на средните месечни обороти, които не са еквивалентни на реализираната печалба, както и че твърдяното увеличаване на имуществото на ищеца е сигурно.

Във връзка с отговора на исковата молба, ищецът оспорва съдържанието по представения от ответника договор, както и твърди да е антидатиран. Сочи, че не е подписвал документ с такова съдържание, като подпис на законен представител на ищеца се

съдържа само на последната страница на представения от ответника препис, която е идентична по съдържание с екземпляра на ищеца. Намира, че е извършена подправка в документа, като са добавяни и подменяни текстове, без да се променя броят на страниците. Възражава да е приложима нормата на чл. 292 ТЗ, тъй като е бил налице спор относно предизвестието. Твърди, че вредата му се е състояла не само в нереализирана печалба, но и нереализирани, необходими за дейността му приходи.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и доводите на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

За основателността на иска по чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 82 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже наличието на валидно сключен между страните Договор с посоченото от него съдържание по представения с исковата молба, виновно изпълнение на договорно задължение от страна на ответника чрез преустановяване на облигационните правоотношения при неспазване уговорения срок на предизвестие; претърпени вреди под формата на пропуснати ползи и причинна връзка между изпълнението и настъпилите вреди; вид и размер на пропуснатите ползи /съществуването на сигурност за тяхното настъпване/.

Ответникът следва да докаже, че е изправна страна по процесния договор.

Страните не спорят, и съответно – съдът приема за доказани следните обстоятелства: изпратено на 02.06.2022 година от ответника и получено на 09.06.2022 година от ищеца едномесечно предизвестие за прекратяване на договора и преустановяване изпълнението по договора; наличието на сключен на 07.04.2021 година договор за превоз на товари със срок на договора от една година, считано от 10.05.2021 година, автоматично продължен на основание чл. 6.2 за още една година, считано от 10.05.2022 година. Изпратена до ответника и получена на 14.10.2022 година от адресата покана за заплащане на претърпените от изпълнение на задължението за изпращане на тримесечно предизвестие вреди.

Както беше посочено първият елемент от фактическия състав на предявения иск е свързан с установяване наличието на сключен договор, чието съдържание е по представения от ищеца писмен документ. За това обстоятелство тежест на доказване носи ищецът, при това в условията на пълно и главно доказване.

Основно спорът по делото е съсредоточен до наличието на постигнато съгласие между страните относно продължителността на срока на предизвестие в хипотезата на едностранно прекратяване на облигационната връзка с получено от другата страна предизвестие. Видно от представения от ищеца договор, в чл. 6.5 от същия е предвидено този срок да е тримесечен в случай на прекратяване от страна на клиента /ответник по делото/, докато в чл. 6.5 от представения от ответника договор – срокът е тримесечен. И в двата документа, срокът за едностранно предизвестие за прекратяване е еднакъв за двете страни в правоотношението.

И двата документа са подписани от представляващи дружествата лица и не са оспорени в процеса в частта относно тяхната автентичност или по реда на чл. 301 ТЗ. Подписи от името на дружествата са положени именно на страниците от договорите, в които се съдържа клаузата за възможността на едностранното им прекратяване, вкл. от страна на клиента и срока на дължимото предизвестие. Поради това, наличието на два документа от същата дата, но с различно съдържание сочат на извод за неистинност на документ.

Същевременно, въпреки указаната с доклада по делото тежест на доказване, нито ищецът установи в процеса, че договорът представен от ответника е с неистинско съдържание и в този смисъл представлява подправен документ, нито това е стори и ответникът по отношение на представения от ищеца документ, като за посочените

обстоятелства всяка от страните следваше да проведе пълно и главно доказване, при съобразяване ограниченията за събиране на доказателства.

Без изрично съгласие на насрещната страна, каквото по делото липсва, не може със свидетелски показания да се установява различно съдържание на договора /вкл. дата на сключване/, поради забраната на чл. 164, ал. 2, вр. с, ал. 1, т. 5 и т. 6 ГПК, с изключение на хипотезата на чл. 165, ал. 2 ГПК, която в процесния случай не е налице. Следователно, показанията на разпитаните по делото свидетели И. и С. не могат да бъдат взети предвид в частта им, в която свидетелите възпроизвеждат друго съдържание на оспорените от страните документи или сочат на изменение в клаузи по договора, доколкото гласните доказателства не са допуснати за установяване съдържанието на договора, а за установяване на обстоятелствата, при които е сключен същият.

Други доказателства в тази насока не са събрани.

От друга страна, претендираното от ищеца право е обусловено от неизпълнение на задължението на клиента по договора от 07.04.2021 година за спазване на срока на предизвестие при едностранното прекратяване, за който страните са постигнали съгласие. Също в доклада по делото е указана и тежестта на доказване по отношение на съдържанието на това задължение и по-специално на договорения от страните срок на предизвестие, която се носи от ищеца, който има интерес от установяване на обстоятелството, че страните са се съгласили договорът да може да бъде прекратен едностранно с отправяне на *тримесечно* предизвестие и доказването, което следва да проведе е такова, че да създаде сигурно убеждение на съда в истинността на неговото фактическо твърдение.

Или, в обобщение, налице са два писмени договора и липса на достатъчно други доказателства, като съответно - съдът няма данни, даващи му основание да приеме по безспорен начин по кой от двата договора е действителното постигнато от съдоговорителите съгласие за срока на предизвестие при едностранно безвиновно прекратяване на договора. Ищецът обаче е този, чиято е тежестта да установи наличието на изгодния за него факт, а именно – че страните са се съгласили на по-дългия 3-месечен срок на предизвестие и доказването за това трябва да е пълно и главно. С представения с отговора на исковата молба подписан от името на ищеца договор и липсата на успешно доказана от ищеца негова неистинност, ответникът проведе насрещно доказване, което макар и непълно е достатъчно, за да разколебае убедеността в твърденията на ищеца и съдът по правилата за разпределението на доказателствената тежест в гражданския процес следва да приеме за недоказано осъществяването на този факт, а именно – уговорен тримесечен срок на предизвестие.

Следователно, само на това основание, искът следва да бъде отхвърлен, при приложение на неблагоприятните последици за ищеца от правилата за разпределение на доказателствената тежест – не се установи в процеса неизпълнение на договорно задължение по причини, за които отговаря неизправната страна - ответник. От една страна ищецът не доказва твърденията си във връзка с оспорването истинността на представения от ответника договор, съдържащ негово изявление и изразено съгласие относно едномесечен срок за предизвестие по чл. 6.5. от договора, в противоречие със съдържащата се в представения от него документ аналогична клауза, установяваща тримесечен срок на предизвестие, което от своя страна е достатъчно, за да се приеме за успешно насрещното доказване на ответника, което изключва пълното и главно доказване от страна на ищеца на фактите, от които произтича основателността на неговата претенция /по-специално – конкретното съдържание на постигнатото съгласие относно срока на предизвестие, с който страните са се съгласили, че може да бъде прекратен договорът/.

За пълнота на изложението и във връзка с доводите и възраженията на страните, следва да се добави и следното.

На първо място, неприложима в конкретната хипотеза е нормата на чл. 292 ТЗ, която

касае единствено уредбата по сключване на договори между търговци и установява общо правило в това отношение.

На следващо място, съгласно чл. 82 от ЗЗД, обезщетението обхваща претърпяната загуба и пропуснатата полза, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението на договорното задължение и са могли да бъдат предвидени при поражение на задължението и само ако длъжникът е бил недобросъвестен- той отговаря за всички преки и непосредствени вреди. Пропуснатите ползи представляват неосъществено увеличаване на имуществото, такова, ако договорното задължение би било изпълнено, но за да е налице пропуснатата полза, трябва да е съществувала сигурност за увеличаване на имуществото на увреденото лице. В случая, не може да се приеме за установено по категоричен начин, че поради неспазване срока на предизвестие и за този срок са настъпили вреди за ищеца под формата на пропуснати ползи. Видно от заключението на вещото лице, възложените услуги по договора в периода му на действие са нерегулярни като брой заявки и с големи разлики в стойностите на фактурираните услуги на месечна база, които са и с тенденция на значителен спад и още повече - в летните месеци. В този смисъл не може да се приеме и че пропуснатите ползи са достатъчно определени и е достатъчно сигурно тяхното получаване в патримониума на кредитора.

Всичко изложено налага извод за неоснователност на иска, който съответно подлежи на отхвърляне.

Ответникът няма искане за разноски.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Д.” ЕООД, ЕИК **** срещу “*****” ЕООД, ЕИК: **** иск с правно основание чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 82 ЗЗД за сумата от 107 943,02 лева с ДДС – претърпени вреди под формата на пропуснати ползи за период от два месеца, настъпили в резултат на неизпълнение на задължението на ответника по Договор за транспорт от 07.04.2021 година за отправяне на тримесечно предизвестие в хипотезата на едностранното му прекратяване и изразяващи се в неполучено възнаграждение за превозни услуги за периода на неспазения срок на предизвестieto.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____